

PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY

Specjalnego Ośrodka Szkolno –Wychowawczego

pn. „Centrum Autyzmu i Całościowych Zaburzeń Rozwojowych”

opracowany w roku szkolnym 2017/2018

Aktualizacja rok szkolny 2025/2026

Aktualizacja Programu opracowana przez zespół ds. Programu Wychowawczo -Profilaktycznego w roku szkolnym 2025/2026 w konsultacji z

Radą Rodziców:

I. Bozik, E. Kucharzyk, M. Blicharz-Kwiatek, A. Słomian, U. Walkiewicz,

P. Karabinowski , M. Dąbrowska, J.Klimek, M.Krochmal

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny

Podstawa prawna:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. 1997 nr 78 poz. 483)
2. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r., poz. 59)
3. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2017 r. poz. 882)
4. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. (Dz. U. z 2017 r. poz. 957)
5. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. (Dz. U. z 2016 r. poz. 487)
6. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. (Dz.U. 2005 nr 179 poz. 1485)
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r., poz. 356).
8. Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (Dz. U. z 2015 r. poz. 2156 z późniejszymi zmianami).
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. 2015 poz. 1249)
10. Konwencja o prawach dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz.U. 1991 nr 120 poz. 526 r.)
11. Statut Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego pn. Centrum Autyzmu i Całościowych Zaburzeń Rozwojowych w Krakowie
12. Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 12 lipca 2013 r. Karta Praw Osób z Autyzmem (M.P. 2013 poz. 682)
13. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 sierpnia 2018r. w sprawie wykazu substancji psychotropowych, środków odurzających oraz nowych substancji psychoaktywnych”.

Wstęp

Reforma systemu oświaty w swoich założeniach zmierza do poprawy jakości oddziaływań dydaktycznych i wychowawczych. Zgodnie z obowiązującymi przepisami z dniem 1 września 2017 roku następuje połączenie programu wychowawczego i programu profilaktyki – dotychczas stanowiących odrębne dokumenty – w jeden dokument „Program wychowawczo - profilaktyczny ośrodka”, który ma wspierać ucznia we wszechstronnym rozwoju, ukierunkowanym na osiągnięcie pełni dojrzałości fizycznej, psychicznej (emocjonalnej i intelektualnej), społecznej i duchowej oraz wzmacniać i uzupełniać przez działania z zakresu profilaktyki.

Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy pn. Centrum Autyzmu i Całościowych Zaburzeń Rozwojowych jest placówką obejmującą całościowym oddziaływaniem terapeutyczno – edukacyjnym uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu (w normie intelektualnej, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym, znacznym i głębokim) oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi. Zgodnie z obowiązującymi przepisami (Art. 26. 2. *Ustawy Prawo Oświatowe* - program wychowawczo-profilaktyczny nie obejmuje przedszkoli) programem wychowawczo-profilaktycznym objęci są uczniowie szkół wchodzących w skład Centrum Autyzmu:

- Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 9,
- XIX Liceum Ogólnokształcącego Specjalnego,
- Szkoły Branżowej Specjalna I stopnia nr 12,
- Szkoły Specjalnej Przysposabiającej do Pracy nr 4.

W roku szkolnym 2024/2025 w SOSW pn. Centrum Autyzmu i Całościowych Zaburzeń Rozwojowych uczy się 210 uczniów.

Podstawą do planowania działań wychowawczo - profilaktycznych jest diagnoza przeprowadzona w czerwcu 2017 r. Wśród uczniów SOSW pn. „Centrum Autyzmu i całościowych Zaburzeń Rozwojowych”.

Zespół przeprowadzający diagnozę przyjął tezę wynikającą z codziennej obserwacji uczniów i przeprowadzonych rozmów, iż w naszym Ośrodku istnieje małe prawdopodobieństwo występowania zagrożeń społecznych, a konkretnie: narkomanii, alkoholizmu, nikotynizmu, cyberprzemocy i innych zagrożeń w sieci.

Opracowana lista czynników chroniących (**Ad.1.** w załączeniu poniżej) z uwzględnieniem specyfiki funkcjonowania naszych uczniów w środowisku rówieśniczym i rodzinnym posłużyła opracowaniu listy czynników ryzyka (**Ad.2.** w załączeniu poniżej), które mogą sprzyjać uzależnieniom i innym zagrożeniom społecznym.

Ad.1. Czynniki chroniące:

1. Stała opieka sprawowana przez: rodziców, nauczycieli, wychowawców internatu, przewoźników nad większością naszych uczniów.
2. Właściwy monitoring ze strony rodziców i nauczycieli w stosunku do uczniów samodzielnie poruszających się po mieście.
3. Znaczne ograniczenie lub brak kontaktów z pełnosprawnymi rówieśnikami.
4. Kilkuosobowe klasy gwarantujące indywidualną opiekę nad uczniem.
5. Ścisła współpraca nauczycieli z rodzicami.
6. Ścisła współpraca pomiędzy nauczycielami i specjalistami.
7. Stała opieka: pedagoga szkolnego, psychologa i psychiatry, którzy na bieżąco obserwują uczniów, badają i rozmawiają z nimi.
8. Silna więź emocjonalna z rodzicami.
9. Budowanie pozytywnych więzi ze szkołą i kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole poprzez realizację programu wychowawczo - profilaktycznego.
10. Promowanie zdrowego trybu życia poprzez realizację programu wychowawczo - profilaktycznego.
11. Doskonalenie kompetencji wychowawczych nauczycieli i rodziców (szkolenia).
12. Przestrzeganie procedur bezpieczeństwa dotyczących m.in. reagowania w sytuacjach zagrożenia demoralizacją (w tym narkomanią) oraz innych sytuacjach trudnych.
13. Realizowanie profilaktyki uniwersalnej, tj. wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych.

Ad.2. Czynniki ryzyka:

1. Bardzo niski poziom kompetencji społecznych.
2. Nieumiejętność wykorzystywania w praktyce wiedzy zdobytej w szkole.
3. Podatność na wpływ innych ludzi.
4. Osamotnienie, brak kontaktów rówieśniczych.
5. Wpływ mediów i brak umiejętności obiektywnej oceny informacji.
6. Brak umiejętności radzenia sobie z problemami okresu dorastania oraz własną niepełnosprawnością.

W oparciu o wyżej wymienione listy czynników zespół badawczy opracował narzędzia diagnostyczne, w postaci ankiet dla uczniów w normie

intelektualnej, rodziców i nauczycieli. Z powyższych ankiet wynika, że zdecydowanie wśród większości uczniów naszego Ośrodka nie występują problemy związane z zagrożeniami w sieci oraz uzależnieniami od alkoholu, nikotyny, narkotyków. Należy jednak zwrócić uwagę na czynniki ryzyka związane ze specyfiką funkcjonowania naszych uczniów takie jak: podatność na wpływ innych ludzi, łatwość ulegania manipulacjom, brak lub niski poziom kompetencji społecznych, a także brak umiejętności radzenia sobie z problemami okresu dorastania oraz własną niepełnosprawnością.

Po analizie wypowiedzi grupy badawczej można stwierdzić z całą pewnością, że nasi podopieczni posiadają wiedzę na temat niebezpieczeństw płynących z sieci i używkami oraz wiedzą do kogo mogą zwrócić się o pomoc. Rodzice oraz szkoła, odgrywają znaczącą rolę w kształtowaniu poczucia bezpieczeństwa i zaufania u naszych uczniów. Ścisła współpraca środowiska szkolnego z rodzicami, specjalistami, z MOPS-em, a także z policją stanowi istotny czynnik chroniący.

W opracowaniu programu wychowawczo-profilaktycznego uwzględniono również wnioski z ewaluacji programu profilaktyki z ubiegłego roku szkolnego oraz wnioski z ewaluacji programu wychowawczego.

Program profilaktyczno–wychowawczy Ośrodka zawiera treści i działania profilaktyczne dostosowane do potrzeb rozwojowych naszych uczniów. Angażuje wszystkich uczniów, ich rodziców oraz całe środowisko (nauczycieli, asystentów nauczycieli, pracowników administracji. i obsługi).

Program wychowawczo – profilaktyczny uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

W realizacji programu wychowawczo – profilaktycznego ważna jest:

- ✧ powszechna znajomość założeń programu
- ✧ zaangażowanie i współpraca wszystkich podmiotów społeczności w celu realizacji zadań określonych w programie
- ✧ respektowanie praw wszystkich członków społeczności Ośrodka oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski)
- ✧ współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły
- ✧ współodpowiedzialność za efekty realizacji programu.

Ewaluacja programu.

Program wychowawczo-profilaktyczny będzie podlegał systematycznej ewaluacji.

Ewaluacja dokonywana będzie na podstawie:

- ✧ obserwacji zachowań uczniów i zachodzących w tym procesie zmian
- ✧ analizy dokumentacji
- ✧ wyników ankiety przeprowadzonej wśród nauczycieli, rodziców i uczniów
- ✧ rozmów z rodzicami
- ✧ wymianie spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli.

Wyniki ewaluacji będą podstawą dokonania modyfikacji programu. W zmodyfikowanej formie program będzie realizowany w kolejnym roku szkolnym.

Model absolwenta

Dążeniem naszego Ośrodka jest przygotowanie uczniów do pełnego i samodzielnego funkcjonowania w życiu społecznym na miarę ich indywidualnych możliwości.

Uczeń kończący szkołę:

1. Osiągnął maksymalną samodzielność i zaradność w zakresie zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych.
2. Posiada efektywne narzędzia komunikacji, aby mógł porozumiewać się z otoczeniem w najpełniejszy dla siebie sposób.
3. Ma potrzebę uczestnictwa w życiu społecznym na równi z innymi członkami danej zbiorowości.
4. Poznał zasady etyki i moralności i rozumie konieczność stosowania się do nich w codziennym życiu.
5. Ma poczucie godności, adekwatną samoocenę i zachowuje prawo do swojej inności.
6. Nabył umiejętność wchodzenia w interakcje społeczne w wielu wymiarach- rodzinnym, koleżeńskim, kulturalnym, zgodnie ze swoimi możliwościami.
6. Dostrzega i unika czynników zagrażających zdrowiu i życiu.
7. Przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.
8. Jest otwarty na przyswajanie wiedzy. Korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie i mądrze wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne.
10. Potrafi w sposób właściwy i aktywny spędzać wolny czas, ma zainteresowania, korzysta z dóbr kultury.
11. Zna, szanuje historię i kulturę oraz środowisko przyrodnicze własnego narodu i regionu, a także tradycje swojej rodziny i szkoły.
12. Poznał różne formy aktywności zawodowej i zna wymagania związane z wykonywaniem pracy takie jak: uczciwość, punktualność, obowiązkowość.

Założenia programowe

Program wychowawczo-profilaktyczny jest dokumentem, który określa kierunki i sposoby oddziaływań służących wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju i osiągnięciu przez niego pełnej dojrzałości w obszarach:

- fizycznym,
- psychicznym (w sferze emocjonalnej i intelektualnej),
- społecznym,
- duchowym.

Cele:

Obszar rozwoju fizycznego

Uczeń zdobywa wiedzę oraz praktyczne umiejętności służące prowadzeniu przez niego zdrowego stylu życia i podejmowaniu zachowań prozdrowotnych.

Obszar rozwoju psychicznego

- w sferze emocjonalnej

Uczeń nabywa umiejętności kontrolowania własnych zachowań, konstruktywnego wyrażania siebie i budowania równowagi psychicznej.

- w sferze intelektualnej

Uczeń zdobywa wiedzę służącą rozumieniu otaczającego świata i unikaniu zagrożeń oraz rozwija umiejętność podejmowania decyzji i wyciągania konstruktywnych wniosków w wyniku nabytych doświadczeń.

Obszar rozwoju społecznego

Uczeń prezentuje prawidłowe postawy społeczne oraz respektuje normy życia społecznego, doskonali umiejętności pełnienia ról społecznych i budowania relacji.

Obszar rozwoju duchowego

Uczeń funkcjonuje przestrzegając systemu wartości etycznych i religijnych przyjętych w środowisku, w którym żyje.

CEL: Uczeń zdobywa wiedzę oraz praktyczne umiejętności służące prowadzeniu przez niego zdrowego stylu życia i podejmowaniu zachowań prozdrowotnych.

Obszar	Zadania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
Rozwój fizyczny	1. Rozwijanie samodzielności w czynnościach samoobsługowych,	- Nauka samodzielnego i estetycznego spożywania posiłków	nauczyciele, asystenci	W całym roku

	wdrażanie do przestrzegania zasad higieny osobistej 2. Nabywanie wiedzy i umiejętności dotyczących profilaktyki zdrowotnej	- Nauka samodzielnego załatwiania potrzeb fizjologicznych i przestrzegania zasad higieny podczas korzystania z urządzeń sanitarnych - Wyrabianie nawyków higienicznych w obrębie ciała (codzienne mycie, higiena jamy ustnej, pielęgnacja twarzy, utrzymanie estetyki wyglądu - ubiór, uczesanie itp.) - Kształtowanie potrzeby intymności podczas wykonywania czynności higienicznych - Dostosowanie czynności higienicznych do płci w okresie dojrzewania - Zapoznanie rodziców i uczniów z założeniami nowego przedmiotu: edukacja zdrowotna, dostosowanie celów i treści do potrzeb i możliwości uczniów - Realizacja założeń programu edukacji zdrowotnej w codziennej pracy dydaktyczno-wychowawczej - Rozumienie pojęć dotyczących zdrowia, chorób, zagrożeń zdrowotnych - Prowadzenie zajęć dotyczących okresu dojrzewania (zmiany fizyczne, emocjonalne i społeczne, higiena osobista, akceptacja własnego ciała, relacje i emocje, odpowiedzialność za zdrowie) - Podejmowanie działań na rzecz ochrony zdrowia - Udział w badaniach profilaktycznych, okresowych, konsultacjach ze specjalistami, szczepieniach; - Udział w proponowanych formach terapii (kinezyterapia, dogoterapia, hipoterapia) - Unikanie zagrożeń zdrowotnych poprzez ograniczanie bezpośrednich kontaktów z osobami chorymi, stosowanie	pedagog szkolny, psycholog, wychowawcy, pielęgniarka szkolna, lekarz i pielęgniarz z „Effatha”, nauczyciele, asystenci	szkolnym W całym roku szkolnym
--	--	--	---	--

		nawyków higienicznych podtrzymujących zdrowie (stosowanie chusteczek, zasłanianie ust, wietrzenie pomieszczeń, spacer, unikanie ekspozycji na smog, dobieranie stroju adekwatnie do pory roku) - Dbanie o higienę otoczenia - utrzymywanie porządku i czystości w miejscu zabawy, nauki, pracy - Dbanie o higienę snu i odpoczynku, stosowanie różnych technik relaksacyjnych - Kształtowanie umiejętności korzystania z rzetelnych źródeł informacji zdrowotnej - Promowanie zachowań proekologicznych - segregowanie surowców, oszczędzanie wody i energii, zbieranie makulatury itp. - Udział w akcjach proekologicznych	nauczyciele, asystenci, nauczyciele wychowania fizycznego, rehabilitanci, wychowawcy, asystenci	W całym roku szkolnym
	3. Zdobywanie wiedzy i umiejętności na temat aktywności fizycznej i jej wpływu na zdrowie	- Promowanie aktywności ruchowej na wolnym powietrzu (spacer, wycieczki itp.) - Udział w zajęciach ruchowych w celu podnoszenia sprawności fizycznej oraz redukcji ograniczeń fizycznych uczniów (lekcje wychowania fizycznego, basen, ścianka wspinaczkowa, rehabilitacja, wycieczki, korzystanie z siłowni na wolnym powietrzu i innych przyrządów gimnastycznych znajdujących się w zasobach szkoły, gimnastyka śródlekcyjna) - Promowanie aktywnych form zagospodarowania czasu wolnego (koło rowerowe).	intendentka, pracownicy kuchni, lekarz z „Effatha”, pielęgniarka szkolna, rodzice nauczyciele, asystenci	W całym roku szkolnym
	4. Poznawanie zasad zdrowego odżywiania	- Poznanie i stosowanie zasad piramidy żywieniowej	nauczyciele,	

	5. Przestrzeganie zasad i procedur bezpieczeństwa w codziennym funkcjonowaniu społeczności szkolnej	- Wdrażanie do racjonalnego odżywiania (regularność, różnorodność, duża ilość warzyw i owoców, nawadnianie organizmu, unikanie tzw. „pustych kalorii”) - Promowanie żywienia opartego na ekologicznych sposobach wytwarzania (uprawa warzyw i owoców w ogródku szkolnym) - Przestrzeganie zaleceń dietetycznych wprowadzonych przez specjalistów (diety lecznicze, diety eliminacyjne, diety redukcyjne) - Prowadzenie spójnych oddziaływań w zakresie odżywiania na płaszczyźnie szkoła-dom- internat/inne miejsca stałego pobytu uczniów - Poznawanie i stosowanie zasad BHP, udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej (szkolenia, lekcje wychowawcze dotyczące udzielania 1-szej pomocy prowadzone przez wychowawców klas– instruktaż, prezentacje multimedialne, ćwiczenia) - Wdrażanie do bezpiecznego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych oraz do przestrzegania zasad ochrony mienia społecznego. - Rozwijanie umiejętności bezpiecznego poruszania się w terenie (poznawanie zasad ruchu drogowego, zachowania się w miejscach użyteczności publicznej i środkach komunikacji miejskiej) - Zdobywanie umiejętności bezpiecznego poruszania się w cyberprzestrzeni: - Rozwijanie umiejętności korzystania z technologii	asystenci, psycholog, pedagog, rodzice	W całym roku szkolnym
--	--	---	---	------------------------------

		informacyjno-komunikacyjnych (obsługa urządzeń; wyszukiwanie, porządkowanie informacji z różnych źródeł); - Przygotowanie do dokonywania świadomych i odpowiedzialnych wyborów w trakcie korzystania z zasobów dostępnych w internecie, krytycznej analizy informacji; - Poznanie zagrożeń ze strony mediów i skutków uzależnień od telewizji, internetu, gier komputerowych (szkolenia); telefonu komórkowego - ustalenie zasad korzystania z telefonów komórkowych w szkole oraz w grupach opiekuńczo-wychowawczych (szkolenia, instrukcje). - rozwijanie umiejętności metodycznego wykorzystywania przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci opartych na sztucznej inteligencji (kursy, szkolenia) - uświadamianie uczniom zagrożeń wynikających z zastosowania sztucznej inteligencji i rozwijanie umiejętności ich rozpoznawania - Organizowanie dla uczniów zajęć dotyczących bezpiecznego korzystania z internetu , w tym sztucznej inteligencji - Przeciwdziałanie agresji i przemocy: - Stwarzanie jasnych reguł życia społecznego; - Nauka komunikowania potrzeb w sposób akceptowany społecznie; - Stwarzanie warunków do bezpiecznego rozładowywania napięć emocjonalnych oraz niwelowanie zachowań niepożądanych;		
--	--	--	--	--

		- Postępowanie z zachowaniem ustalonych procedur w sytuacji wystąpienia zachowań trudnych (szkolenia); - Spójne oddziaływanie środowisk wychowawczych (rodzina, dom); - Ustalenie zasad reagowania na problemy wynikające z okresu dojrzewania (napiecie seksualne i sposoby radzenia sobie z nim) - Podejmowanie działań zapobiegających przemocy seksualnej, wczesnej inicjacji seksualnej oraz chorobom przenoszonym drogą płciową - Przeciwdziałanie uzależnieniom - Budowanie świadomości na temat niebezpieczeństw wynikających ze stosowania i nadużywania środków psychoaktywnych (alkohol, nikotyna, kofeina, leki, narkotyki, dopalacze, środki dopingujące); - Poznajanie konsekwencji prawnych nielegalnego posiadania środków odurzających; - Kształtowanie zachowań asertywnych w sytuacjach presji otoczenia		
	6. Raz na 2 lata aktualizacja i przestrzeganie dostosowanych do specyfiki ośrodka standardów ochrony małoletnich z uwzględnieniem zasad: *bezpiecznych relacji między małoletnimi w SOSW pn.CAiCZR zachowania niedozwolone małoletnich *bezpiecznych relacji między małoletnimi w SOSW pn.CAiCZR	- Zapoznanie nowych uczniów ze standardami ochrony małoletnich oraz przypomnienie ich uczniom kontynuującym naukę – w formie dostosowanej do ich możliwości intelektualnych - Przestrzeganie ustalonych procedur w pracy dydaktyczno – wychowawczej - Zapoznanie rodziców nowych uczniów z obowiązującymi w ośrodku procedurami ochrony małoletnich oraz informowanie wszystkich rodziców o wprowadzanych		

	zachowania niedozwolone dorosłych *korzystania przez małoletnich z urządzeń elektronicznych z dostępem do internetu *ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami z sieci *ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdy	zmianach		
--	---	----------	--	--

CEL: Uczeń nabywa umiejętności kontrolowania własnych zachowań, konstruktywnego wyrażania siebie i budowania równowagi psychicznej.

Obszar	Zadania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
Rozwój psychiczny - sfera emocjonalna	1. Kształtowanie pozytywnego obrazu własnej osoby	- Rozwijanie świadomości uczniów na temat swoich słabych i mocnych stron - Kształtowanie postawy pozytywnego postrzegania własnej niepełnosprawności - Uczenie dokonywania wyborów.	nauczyciele, wychowawcy psycholog, pedagog	W całym roku szkolnym
	2. Budowanie poczucia własnej wartości.	- Zachęcanie uczniów do twórczego wyrażania siebie (ruch, taniec, formy teatralne, prace plastyczne, prace ceramiczne). - Stwarzanie warunków do udziału uczniów w zawodach sportowych, konkursach. - Budowanie atmosfery sprzyjającej wyzwalamu pozytywnych emocji.	nauczyciele wychowawcy psycholog, pedagog	W całym roku szkolnym

	3. Profilaktyka zachowań trudnych	- Umożliwianie uczniom wyciszania negatywnych emocji (zajęcia relaksacyjne) - Kształtowanie umiejętności rozwiązywania sytuacji trudnych. - Wzmacnianie pozytywnych zachowań. - Nauka rozpoznawania stanów emocjonalnych. - Stwarzanie warunków do bezpiecznego rozładowywania napięć emocjonalnych (sport, praca fizyczna) - Organizowanie uporządkowanej przestrzeni sprzyjającej przezwyciężaniu przez uczniów trudności w adoptowaniu się do nowych miejsc i sytuacji. -Kształtowanie umiejętności rozwiązywania sytuacji trudnych, przeciwdziałanie zachowaniom autodestrukcyjnym (m.in. samookaleczeniom) i agresywnym, ustalenie zasad spójnego reagowania osób pracujących z uczniem na pojawiające się tego typu zachowania. - Kształtowanie postawy szacunku wobec własnego ciała i ciała innych osób, rozwijanie umiejętności wyznaczania i respektowania granic fizycznych i emocjonalnych, szukania pomocy w sytuacjach naruszających prywatność i nietykalność osobistą		
--	-----------------------------------	--	--	--

CEL: Uczeń zdobywa wiedzę służącą rozumieniu otaczającego świata i unikaniu zagrożeń oraz rozwija umiejętność podejmowania decyzji i wyciągania konstruktywnych wniosków w wyniku nabytych doświadczeń.

Obszar	Zadania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
Rozwój psychiczny - sfera intelektualna	1. Budowanie motywacji i kształtowanie umiejętności rozumienia i posługiwania się środkami komunikacji zgodnie z możliwościami ucznia	- Budowanie środowiska sprzyjającego komunikowaniu się (za pomocą środków komunikacji werbalnej i pozawerbalnej) na wszystkich typach zajęć zarówno w szkole jak i w grupach opiekuńczo-wychowawczych - Współpraca z rodzicami w celu budowania spójnego systemu porozumiewania się z uczniem - Rozwijanie kompetencji komunikacyjnych uczniów poprzez naukę różnych form komunikacji - werbalnych i niewerbalnych - Wdrażanie do dbałości o czystość języka poprzez przykład własny, programy edukacji polonistycznej, bieżące korygowanie.	nauczyciele, asystenci, rodzice,	W całym roku szkolnym
	2. Rozwijanie kompetencji czytelniczych oraz upowszechnianie czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży	- Wdrażanie do czytelnictwa poprzez prowadzenie zajęć bibliotecznych dostosowanych do potrzeb i możliwości uczniów, tworzenie książek obrazkowych, prowadzenie dzienników wydarzeń, zeszytów lektur, organizowanie przedstawień teatralnych inspirowanych literaturą dziecięcą i młodzieżową. Ilustrowanie treści literackich poprzez prace plastyczne - Kształtowanie umiejętności korzystania z różnych form czytelnictwa: książki, audiobooki, slajdy, historyjki, komiksy itp. - Ćwiczenie umiejętności operacyjnych w sytuacjach dnia codziennego, np.: liczenie, ważenie, mierzenie	nauczyciele, asystenci, bibliotekarka szkolna	W całym roku szkolnym
	3. Usprawnianie funkcjonowania uczniów		nauczyciele, wychowawcy,	W całym roku

	w oparciu o zdobywane przez nich wiadomości matematyczno-przyrodnicze 4. Rozwijanie zainteresowań poprzez wykorzystanie różnorodnych form zajęć indywidualnych i grupowych 5. Nabywanie kompetencji przygotowujących do wyboru	- Nabywanie i poszerzanie wiedzy o środowisku lokalnym i zmianach zachodzących w przyrodzie - Uczestniczenie w treningu społecznym (wyjścia do sklepu) - Opieka nad ogródkiem szkolnym, ogrodem sensorycznym; - Kształtowanie zachowań proekologicznych (segregacja odpadów, wykorzystywanie wtórne odpadów, oszczędzanie prądu itp.) - Wycieczki przyrodnicze - Wdrażanie do korzystania z różnych form zdobywania wiedzy: lektur, programów komputerowych, ekspozycji muzealnych, wystaw itp. - Rozwijanie kreatywności, ekspresji plastycznej i zainteresowań sztuką poprzez aktywny udział w zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych, uczestniczenie w konkursach plastycznych, zajęcia plastyczne z wykorzystaniem różnych technik, zajęcia ceramiczne, udział w wystawach szkolnych i zewnętrznych kiermaszach wielkanocnych i bożonarodzeniowych, - Organizowanie wyjść do muzeów, galerii. - Rozwijanie zainteresowań czytelniczych poprzez organizowanie zajęć bibliotecznych, konkursów czytelniczych, konkursów dzienników szkolnych. - Wdrażanie do uczestnictwa w kulturze poprzez organizowanie wyjść do kina, teatru, filharmonii, do muzeów, galerii. - - Rozwijanie umiejętności pracy zespołowej i współdziałania w grupie. - Realizacja programu: „Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego” – zajęcia indywidualne z pedagogiem, konsultacje	asystenci nauczyciele, wychowawcy, asystenci	szkolnym W całym roku szkolnym
--	---	--	--	--

	i podjęcia pracy zawodowej.	indywidualne, wyjścia do szkół, instytucji - stwarzanie uczniom możliwości samopoznania (mocnych i słabych stron) -Kształtowanie u uczniów cech potrzebnych do wykonywania pracy zawodowej, takich jak: odpowiedzialność, uczciwość, solidność. - Zapoznavanie uczniów z cechami różnych zawodów, przybliżanie im różnych form zatrudnienia. współpraca z podmiotami zewnętrznymi i z przedstawicielami różnych branż - Rozwijanie umiejętności praktycznych podczas zajęć stolarskich, biurowych, ogrodnich, z wykorzystaniem zakupionych sprzętów, narzędzi, roślin w ramach projektu budżetu obywatelskiego Miasta Krakowa - Kształtowanie umiejętności towarzyszących poszukiwaniu pracy (pisania dokumentów, pozytywnej autoprezentacji, przeprowadzenia rozmowy kwalifikacyjnej) - Wspieranie rodziców na etapie wyboru zawodu dla ich dzieci. - Współpraca z instytucjami działającymi na rzecz osób z autyzmem (ŚDS przy KTA -,„Świetlica”, Ośrodek dla Osób z Autyzmem „Effatha”). -Nawiązywanie współpracy z potencjalnymi pracodawcami w celu praktycznej nauki zawodu. - Wykorzystanie sprzętu nagłaśniającego podczas prowadzenia uroczystości szkolnych, przedstwień teatralnych i in. - Wykorzystanie sprzętu w pracowni kuchni dydaktycznej - Wykorzystanie LEGO - Wykorzystanie drukarki 3 D - Wykorzystanie sprzętu multimedialnego (aparat cyfrowy ze	nauczyciele, pedagog, psycholog, rodzice	W całym roku szkolnym
	6.Rozwijanie kompetencji w różnych obszarach funkcjonowania osobistego i społecznego,			

	z wykorzystaniem sprzętu zakupionego w ramach programu LABORATORIA PRZYSZŁOŚCI	statywem)		
--	--	-----------	--	--

CEL: Uczeń prezentuje prawidłowe postawy społeczne oraz respektuje normy życia społecznego, doskonali umiejętności pełnienia ról społecznych i budowania relacji.

Obszar	Zadania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
Rozwój społeczny	1. Tworzenie warunków dla wewnątrzszkolnej integracji zespołów klasowych oraz grup opiekuńczo-wychowawczych, a także dla integracji środowiska uczniowskiego z rodzicami i środowiskiem lokalnym	- Rozwijanie umiejętności funkcjonowania w grupie rówieśniczej - Budowanie sytuacji motywujących do współpracy z rówieśnikami - Udział w uroczystościach szkolnych, imprezach okolicznościowych (imieniny, spotkania świąteczne, wizyty w domach rodzinnych) - Współpraca z okolicznymi placówkami oświatowymi (np. Centrum Kultury „Calasanz”) - Udział w akcjach społecznych	nauczyciele, wychowawcy, asystenci	Zgodnie z harmonogramem imprez i zajęć w roku szkolnym.
	2. Rozumienie i respektowanie obowiązujących norm społecznych i kształtowanie postaw prospołecznych	- Organizowanie wyjść w miejsca publiczne - Poruszanie się środkami komunikacji miejskiej - Nauka stosowania podstawowych norm zachowania w różnych sytuacjach społecznych - Korzystanie z dostępnych innowacji, programów rozwijających kompetencje społeczne	nauczyciele, wychowawcy grup, asystenci	Zgodnie z harmonogramem zajęć w roku szkolnym.

	3. Kształtowanie postawy empatycznej	- Nauka niesienia pomocy innym - Uwrażliwienie na potrzeby innych ludzi - Zwracanie uwagi na niewłaściwe zachowania i wzmacnianie właściwych w sytuacjach społecznych - Pogadanki	nauczyciele, wychowawcy grup, asystenci, wszyscy pracownicy	Zgodnie z harmonogramem opracowanym na rok szkolny
	4. Nabywanie umiejętności uczestniczenia w uroczystościach szkolnych w sposób czynny i bierny	- Zachęcanie do czynnego udziału w czynnościach organizacyjno- porządkowych - Udział w przedstawieniach podczas uroczystości szkolnych - Nauka pełnienia roli widza - Współudział w przygotowywaniu uroczystości szkolnych, których treść i formy dostosowane są do możliwości uczniów	nauczyciele, wychowawcy grup, asystenci, opiekunowie samorządu szkolnego	W ciągu roku szkolnego w ramach zajęć świetlicowych i szkolnych
	5. Kształtowanie postawy szacunku wobec środowiska naturalnego	- Udział w akcjach proekologicznych np.: Sprzątanie świata, - Udział w akcjach charytatywnych na rzecz zwierząt (zbiórka żywności, akcesoriów) - Wycieczki krajoznawcze - Lekcje wychowawcze - Dbanie o oszczędne gospodarowanie mediami (energia elektryczna, woda, ogrzewanie) - Segregowanie i racjonalne gospodarowanie odpadami	nauczyciele, wychowawcy grup, asystenci	Zgodnie z harmonogramem imprez ustalonym na rok szkolny
	6. Kształtowanie pozytywnej postawy wobec przyszłej pracy	- Rozpoznawanie predyspozycji i zdolności - Kształtowanie właściwej postawy wobec pracy (punktualność, odpowiedzialność, obowiązkowość) - Nauka poszukiwania pracy	pedagog szkolny, wychowawcy klas	Zgodnie z harmonogramem na rok szkolny

	zawodowej	- Nauka wypełniania dokumentów związanych z podjęciem pracy - Przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej - Realizacja założeń programowych edukacji obywatelskiej - Budowanie u uczniów świadomości ich praw i obowiązków (spotkania z przedstawicielami instytucji np.: policja, wojsko, straż miejska, zajęcia tematyczne, in.) - Udział w obchodach świąt narodowych, budowanie szacunku do symboli narodowych, dbałości o język ojczysty - Poznawanie dziedzictwa kulturowego swojego regionu i kraju (muzea, zabytki, wystawy, koncerty, wycieczki) - Udział w działaniach na rzecz szkoły i lokalnej społeczności (akcje szkolne na rzecz pomocy innym, dbanie o wspólne dobro) m.in. aktywny udział uczniów w realizacji projektu UMK "Szkolny Budżet Obywatelski", Aktywny udział uczniów we współdecydowaniu o sprawach dotyczących funkcjonowania ośrodka (praca w samorządzie szkolnym, przygotowanie do pełnienia ról obywatelskich (wybory do samorządu) - Budowanie u uczniów szacunku do innych, nauka umiejętności współpracy, rozwiązywania konfliktów rówieśniczych - Kształtowanie postawy odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych. - W miarę możliwości zapoznavanie uczniów z poradnikiem dotyczącym postępowania w czasie wojny i kryzysu, w celu przygotowania do odpowiedzialnego zachowania w sytuacjach nadzwyczajnych.	nauczyciele	
	7. Kształtowanie postaw obywatelskich, patriotycznych i prospołecznych		pedagog szkolny, opiekun samorządu, nauczyciele	Zgodnie z harmonogramem opracowanym przez pedagoga i nauczycieli Zgodnie

	8. Tworzenie poczucia przynależności do grup społecznych, w których uczeń funkcjonuje	- Wzmacnianie związku z rodziną - Ukazywanie przykładów właściwych relacji rodzinnych - Uczenie o obowiązkach w rodzinie - Uwrażliwianie na możliwość zagrożeń ze strony innych ludzi	nauczyciele, wychowawcy grup	z harmonogramem zajęć w roku szkolnym.
--	---	--	------------------------------	--

CEL: Uczeń funkcjonuje przestrzegając systemu wartości etycznych i religijnych, przekazywanych mu w środowisku, w którym żyje.

Obszar	Zadania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
Rozwój duchowy	1.Kształtowanie umiejętności rozróżniania dobra i zła	- Ukazywanie właściwych postaw i zachowań zapewniających uczniowi wzrost moralny - Wspieranie uczniów w dokonywaniu wyborów właściwych zachowań - Uwrażliwianie uczniów na zagrożenia duchowe - Własny przykład nauczyciela - Ukazywanie wzorów osobowych wielkich postaci	rodzice, opiekunowie prawni, nauczyciele, katecheci	W ciągu roku szkolnego.
	2.Kształtowanie postawy szacunku wobec siebie i innych.	- Uczenie jak z szacunkiem odnosić się własnego ciała - Ukazywanie właściwych postaw i zachowań wobec rodziców, członków rodziny, rówieśników i innych osób - Budowanie postawy poszanowania dla innych kultur	rodzice, opiekunowie prawni nauczyciele katecheci	W ciągu roku szkolnego

	3. Kształtowanie postawy szacunku wobec symboli religijnych, zasad wiary i tradycji przekazywanych przez rodziców i opiekunów prawnych.	i tradycji - Przeciwdziałanie przejawom dyskryminacji - Uczenie jak budować relacje z innymi bez stosowania przemocy - Organizowanie apeli, uroczystości - Ukazywanie właściwych zachowań wobec symboli religijnych i w miejscach kultu religijnego - Umożliwianie uczniom udziału w Mszach, nabożeństwach, rekolekcjach - Przygotowanie uczniów do przyjęcia sakramentów świętych - Kultywowanie tradycji religijnych (Świąt Bożego Narodzenia, Wielkanocy, Wszystkich Świętych)	psychologowie, pedagodzy szkolni rodzice, katecheci, nauczyciele	W ciągu roku szkolnego
--	--	---	--	-------------------------------